

УДК 7.012 : 745.5 : 001. 891

ХУДОЖНЬО-КОМПОЗИЦІЙНІ ТА ФОРМОУТВОРЮЮЧІ АСПЕКТИ ПРИ ПРОЄКТУВАННІ ТВОРЧОЇ КОЛЕКЦІЇ В ЕТНО СТИЛІ

РУБАНКА Алла, ЛУЦКЕР Тетяна, ГРЕБЛЮК Марта,
ГЕРАСИМЕНКО Олена

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
rubanka.ai@knutd.edu.ua

У роботі представлено результати проведеного аналізу українського ринку виробників та брендів жіночого одягу в етно стилі. Метою роботи є визначення впливу модних тенденцій на елементи традиційного костюму з вишивкою. З'ясовано, що проєктування та виробництво етнічного одягу, які використовуються брендами видозмінюються і трансформуються в залежності від соціальної проблематики та потреб суспільства. На основі проведеного аналізу розроблено ескізи авторської колекції в етно стилі.

Ключові слова: етно стиль, національний одяг, вишиванка, традиційний костюм

ВСТУП

Протягом останніх років одяг в етно стилі набуває більшого розголосу серед дизайнерів та брендів одягу, а інтерес споживачів до елементів українського народного костюму постійно зростає. Достеменно невідомо, коли вишиванка почала розвиватись як галузь мистецтва, однак з року в рік люди збагачували її новими орнаментами та техніками. Цей розвиток триває і досі: технологія виготовлення та принципи проєктування змінюються у відповідності до потреб споживачів. В модних виданнях частіше зустрічаються статті і фото суконь, блузок та інших видів одягу з використанням традиційних орнаментів: вишивки, аплікації чи малюнку. Наявність цього в світових засобах масової інформації впливає на популяризацію та збільшення попиту на етнічний одяг святкового і побутового призначення. Зацікавлення українців до народного вбрання зростає, і навіть робить його предметом колекціонування.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Оскільки одяг в етно стилі асоціюється з традиційними вишиванками, це змушує коло його використання. Для популяризації та впровадження даного асортименту потрібне постійне оновлення форм та осучаснення проєктування і виготовлення. Тому є необхідність окреслити основні принципи етнічного українського одягу та охарактеризувати бренди, які просувають сучасний національний одяг на світовий ринок.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Зі зростанням уваги до України з'являється зацікавлення українською культурою – це сприяє популяризації традиційних елементів з українською історією і відповідно брендів етно одягу.

Відомо, що етнічний стиль характеризується відтворенням рис національного костюму певного народу (етносу) в комплекті одягу. Ознаками етнічного одягу є вишивка, крій, матеріали та обробка деталей тощо.

Протягом тривалого часу в українському етно стилі створились класичні моделі, які найбільше подібні до традиційних вишиванок. Завдяки українським брендам моделі етно одягу розповсюджуються і набувають популярності далеко за межами країни. Неодноразово презентації колекцій в цьому стилі на показах високої моди викликали захоплення і підвищений інтерес [1].

Протягом останнього сезону український етно одяг дуже влучно поєднують з різними стилями, наприклад найкраще моделі суконь виглядають в стилістиці бохо – поєднуючи сучасні матеріали та комфортний крій, дизайнери розробляють авторські сукні, вишиванки, футболки, спідниці, аксесуари, верхній одяг тощо. Зберігаючи автентичні деталі крою та орнаменти, виробники створюють нові моделі. Матеріалом для виготовлення можуть бути різними: льон і конопляні тканини, шифони (рис. 1,а), джинсові і костюмні тканини, атлас, шовк (рис.1,б,в), оксамит та сітка (рис.1,г).

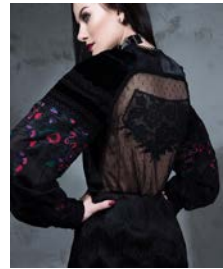
а

б

в

г

Рис. 1. Сукні бренду Roksolana Bogutska

Символічними є не тільки відтінки та елементи вишивки, а й полотно та його колір. Традиційно використовувалось біле полотно з кольоровими вишивками на ньому – такий варіант досі користується популярністю і багато споживачів надають перевагу саме сукням, виготовленим з матеріалів світлих тонів [2, 3]. Однак білий колір поступився місцем відтінкам, які відповідають модним напрямкам. З вишивкою складніше - на відміну від матеріалів і кольору, традиційне оздоблення етно одягу зберігає звичні орнаментальні мотиви: рослинний, геометричний, зооморфний. Узори стають виразнішими - дрібна вишивка хрестиком видозмінилася у більш велику. Композиційний центр залишився таким, як і в традиційному одязі – переважно на рукавах. Завдяки вишивальним машинам, орнаменти і техніки їх виконання вільно поєднують, утворюючи нові елементи.

Виробники сучасного національного одягу стверджують, що вишиванка залишається поза часом. Це яскравий представник slow fashion. Поєднання вікових традицій та сучасних трендів робить вишитий одяг особливим. Велика кількість брендів використовують етнічні мотиви у своїх колекціях – Zerno, Etnodim, Kozachka, Svitlo, Varenuki Fashion та багато інших.

В еволюції народного одягу зробила внесок дизайнер Віта Кін – створивши лінію Vyshyvanka by Vita Kin, базою якої стали моделі, декоровані контрастною вишивкою. Автентичні сукні, блузки та комбінезони, випущені під девізом Chic Nationale набули значної популярності та зробили значний внесок у відродження українського вбрання (рис. 2,а) [4]. Розкішні вишиванки від Yuliya Magdych носять не лише українські зірки та політичні діячі, а й світові знаменитості. Сукні дизайнерки мають більш класичний крій, що підкреслює жіночність, але не відволікає увагу від основного елементу – вишивки (рис. 2,б) [5]. Відомим є бренд Roksolana Bogutska, що поєднує в собі елегантну розкіш і сміливу сучасність. Колекції виготовлені лише з натуральних матеріалів: шкіри, хутра, шовку, льону. Матеріали оброблені найсучаснішими технологіями, часто виготовляються на замовлення (рис. 2,в) [6]. FOWERINI – бренд, особливістю якого є створення моделей для вінчання. Моделі виготовлені переважно ручним способом та доповнені традиційними техніками — «пухликами», «збиранками», китицями та декоративними швами (рис. 2,г) [7]. Поширеним є бренд сімейного етнічного одягу Plahta, що виділяється традиційними фасонами і різнобарвною вишивкою. Це поєднання трендових кольорів, великих китиць, та різноманітним асортиментним рядом (рис. 2,д) [8].

Рис. 2. Етно сукні українських брендів: а - Vita Kin, б - Yuliya Magdych, в - Roksolana Bogutska, г – FOWERINI, д – Plahta

На основі проведеного аналізу зазначених колекцій провідних українських брендів етно одягу розроблено ескіз авторської колекції суконь та джинсових корсетів (рис.3).

ВИСНОВКИ

Проектування колекції жіночого одягу в етно стилі є клопіткою роботою, що потребує врахування напрямку моди, авторського почерку, збереження концепції сучасної української вишивки тощо. Встановлено, що модні бренди надають перевагу виготовленню етнічних сукні за індивідуальним замовленням або випуском капсульних колекцій, які не перенавантажують ринок, але викликають підвищений інтерес в споживачів і забезпечують просування на світовій арені моди. Результатом проведеного аналізу сучасних колекцій етно одягу українських дизайнерів стала розробка авторської колекції.

Рис. 3. Авторська колекція суконь в етно стилі

ЛІТЕРАТУРА

1. Чупріна Н. В. Система моди ХХ – початку ХХІ століття: проєктні практики та чинники функціонування (європейський та український контексти): монографія. К.: КНУТД, 2019. 476 с.: іл.
2. Чупріна Н.В., Головчанська Є.О., Винничук М.С., Слітюк О.О., Колосніченко М.В. Еволюція дизайну блузок жіночих в етнічному стилі. Технічна естетика і дизайн : міжвідомчий науково-технічний збірник. 2019. Вип. 16. С. 112-122.
3. Пашкевич К.Л., Овчарек В.Є. Особливості використання етноджерел в дизайні колекції сучасного одягу. Теорія і практика дизайну. Київ, 2018. Вип. 15. С. 109–123.
4. Український бренд дизайнерського етно одягу VITA KIN. Офіційний сайт. URL: <https://www.vitakin.com/>
5. Український бренд дизайнерського етно одягу Yuliya Magdych. Офіційний сайт. URL: <https://yuliyamagdych.com/ru/products/common>
6. Український бренд дизайнерського етно одягу Roksolana Bogutska. 2022 Офіційний сайт. URL: <http://plahta.com.ua/Belyj-galstuk-s-rombovidnym-sinim-ornamentom>
7. Український бренд дизайнерського етно одягу FOBERINI. Офіційний сайт. URL: <https://foberini.com/foberini-edition/intervyu-dlya-zhurnala-ukrainian-people-u>
8. Український бренд дизайнерського етно одягу Plahta. Офіційний сайт. URL: <http://plahta.com.ua/Belyj-galstuk-s-rombovidnym-sinim-ornamentom>

RUBANKA A., LUTSKER T., HREBLIUK M., GERASYMENKO O.
**ARTISTIC-COMPOSITIONAL AND FORMING ASPECTS IN DESIGNING
CREATIVE COLLECTION IN ETHNO STYLE**

The paper presents the results of the analysis of the market of manufacturers and brands of women's clothing in ethno style. The aim of the work was to determine the influence of fashion trends on the elements of traditional costume. It has been found that the design and production of ethnic clothing used by brands is modified and transformed depending on social issues and societal needs.

Key words: ethno style, national clothes, vyshyvsnka, traditional dress